

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра музичної україністики та народно-інструментального мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Комп'ютерні технології в сучасній музичній творчості й
наукових дослідженнях**

Освітньо-наукова програма доктора філософії – **Музичне мистецтво**

Спеціальність – **025 Музичне мистецтво**

Галузь знань **02 Культура і мистецтво**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “2” вересня 2020 р.

м. Івано-Франківськ – 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Комп'ютерні технології в сучасній музичній творчості й наукових дослідженнях
Викладач (-і)	Дутчак Віолетта Григорівна
Контактний телефон викладача	+380661933266
E-mail викладача	violetta.dutchak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очна, вечірня, заочна
Обсяг дисципліни	90 год.
Консультації	Консультації проводяться згідно графіку, у т.ч. шляхом листування через електронну пошту та в індивідуальній формі онлайн

2. Анотація до курсу

1.1. Опис (анотація)

В сучасних умовах володіння персональним комп'ютером, уміння користуватися новими інформаційними технологіями стає все більш необхідним для кваліфікованої роботи в найрізноманітніших галузях виробництва, науки і культури, в тому числі в області музичного мистецтва. Навчальна дисципліна «Комп'ютерні технології в сучасній музичній творчості й наукових дослідженнях» актуалізована сучасними теорії і практиці професійного розвитку висококваліфікованих фахівців у галузі музичного мистецтва, що забезпечує процес освіти доктора філософії, формує їх професійний розвиток, є важливою складовою майбутньої наукової та музичної творчості, майстерності та культури.

Предметом дисципліни є набуття і поглиблення теоретичних знань і практичних навиків здобувачів освіти в області нових інформаційних технологій стосовно до завдань професійної діяльності. Вивчення дисципліни забезпечує формування у здобувачів потребу і вміння самостійно використовувати комп'ютерні технології для підвищення ефективності своєї професійної діяльності – наукової, виконавської та педагогічної.

Зміст дисципліни полягає в ознайомленні здобувачів освіти з науково-теоретичними основами використання комп'ютерних та інформаційних технологій, систематизації теоретичних і практичних знань; формуванні навичок до самостійної роботи з фаховою літературою і програмним комп'ютерним забезпеченням; формуванню широкого кругозору майбутнього фахівця; виховуванні вміння самостійно мислити, визначати методи самостійної роботи здобувачів освіти над навчальним матеріалом; навчити аспірантів складанню та виконанню практичних завдань. Змістовне поле навчальної дисципліни охоплює освоєння музично-інтелектуального інструментарію (комп'ютерного нотного набору і редагування, інструментовки, аранжування, обробки звуку за допомогою програмних секвенсорів), дослідження музичних ресурсів мережі Інтернет. Крім того, здобувач отримує уявлення про можливості і шляхи зв'язку дисципліни з науковим пошуком згідно тематики свого дослідження та традиційними формами діяльності музиканта і педагога.

Тип

Дисципліни вибіркової частини

1.4. Термін навчання.

II рік, III семестр (другий курс аспірантури, третій семестр, 19 тижнів)

1.5. Кількість кредитів.

3,0 кредити, загальна кількість годин: 90 (30 – аудиторна робота, 60 – самостійна робота, 20 лекцій, 10 практичних)

1.6. Викладацький склад.

Дутчак Віолетта Григорівна – доктор мистецтвознавства, професор, завідувачка кафедри музичної україністики та народно-інструментального мистецтва.

• Мета та цілі курсу

Метою викладання дисципліни «Комп'ютерні технології в сучасній музичній творчості й наукових дослідженнях» є ознайомлення студентів з основами мультимедійних комп'ютерних технологій,

отримання практичних навичок користування найпоширенішими музичними програмами. Дисципліна «Комп'ютерні технології в сучасній музичній творчості й наукових дослідженнях» є фахово спеціалізованою, забезпечує теоретичну та практичну підготовку фахівців в галузі музичного мистецтва за освітньо-науковим рівнем «доктор філософії», сприяє ініціативності студентів у вирішенні творчих завдань, що зумовлюють формування професійних компетентностей фахівця.

1.2. Успішність досягнення поставленої мети залежить від результативності розв'язання таких завдань курсу:

- ознайомлення з різними видами комп'ютерних програм для музиканта;
- опанування програмами нотного набору;
- розвиток практичних навичок нотного набору різних видів партитур музичних творів (інструментальних, вокально-інструментальних, хорових);
- опанування навиками синхронізації нотного і текстового набору різних комп'ютерних програм;
- розвиток практичних навичок у створенні музичних презентацій (з аудіо- і відео-файлами) для використання у майбутній музично-педагогічній діяльності;
- розширення творчо-музичного й інформаційного кругозору шляхом розвитку навиків самостійної роботи в мережі інтернет;
- ознайомлення з програмами запису та обробки звуку;
- розвиток творчої ініціативності здобувачів у створенні інтерактивних комп'ютерних музично-педагогічних методик.

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен володіти такими **знаннями**:

- демонструвати фаховий рівень використання можливостей комп'ютерних технологій в практичній діяльності музиканта – у творчій виконавській, науковій та педагогічній роботі;
- володіти аналітичним мисленням, здатністю до узагальнення, аналізу, критичного осмислення, систематизації, прогнозування, постановці завдань у сфері музичних інформаційних технологій та вибору шляхів їх розв'язання;
- оперувати професійною термінологією музичної інформатики, базовим понятійно-категоріальним апаратом;
- здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку; спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію у фаховій діяльності; прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху;
- демонструвати здатність самостійно застосовувати методи та засоби пізнання, навчання та самоконтролю для отримання нових знань та вмінь, безпосередньо пов'язаних з професійною діяльністю;

Уміннями:

- використовувати набуті навички інформаційних технологій у виконавській, музично-педагогічній, науковій діяльності.
- використовувати базові можливості нотних редакторів-програм, володіти навиками нотного набору і редагування партитур різного рівня складності (інструментальних, вокально-інструментальних, хорових);
- використовувати базові можливості мережі інтернет для музикантів, систематизувати отриману через пошукові системи інформацію;
- використовувати базові можливості і володіти навиками створення музичних презентацій, з використанням аудіо- і відео-матеріалів;
- оперувати основними функціями звукових редакторів, працювати із звуковими записами та їх фрагментами, володіти засобами редагування звукових файлів;

2. Результати навчання (компетентності)

Компетенції:

Інтегральна компетентність

Здатність до продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності музикознавця-дослідника, музиканта-практика завдяки постійному вдосконаленню та застосуванню системи теоретичних знань,

інтегрованих фахових умінь і практичних навичок у сфері музичного мистецтва.

Загальні компетентності

- ЗК1 здатність до критичного абстрактного мислення, зокрема, вміння застосовувати його до аналізу результатів власного наукового дослідження, її актуальності, наукової новизни, теоретичного, практичного, аксіологічного та світоглядного значення;
- ЗК2 здатність до пошуку, обробки та аналізу наукової теоретичної та фахової емпіричної інформації з різних джерел для узагальнення результатів;
- ЗК6 здатність усно практично використовувати іноземну мову у науковій, інноваційній та педагогічній видах діяльності (усний виступ на конференції, проведення іноземною мовою презентаційних та профорієнтаційних лекцій для різних категорій слухачів).

Фахові компетентності

- ФК1 здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у музикознавстві та дотичних до нього міждисциплінарних напрямках мистецтвознавства та гуманітарних наук;
- ФК3: здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, наукометричні бази даних та електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій, практичній та навчальній діяльності;
- ФК8 здатність аналізувати й оцінювати матеріальну та духовну цінність музичного об'єкта в різних хронологічних межах та географічних ареалах, певному соціокультурному середовищі.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Загальна кількість годин – 90

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
семінарські заняття / практичні / лабораторні	10
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
III	025 Музичне мистецтво	II	Вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
1. Історія електронної комп'ютерної музики.	лекція	1 – 87	2 год. Робота з літературою		Перший тиждень
2. Композиторська творчість в галузі електронної музики.	лекція	1 – 87	2 год. Робота з літературою		Другий тиждень
3. Комп'ютер в діяльності музиканта. Класифікація музичних програм на	Лекція Практичне	1 – 87	2 год. 2 год. Робота з літературою		Третій, четвертий тиждень

комп'ютері (нотні, звукові, навчальні) і їх коротка характеристика. Практичне застосування програм.					
4.Класифікація нотних програм: Sibelius, Finale, Encore, Music Time, Music Time DE LUX, Score Writer, OVERTURE, OCART The Music Processor, IGOR ENGRAVERV, NOTE WORTHY COMPOSER. Основні функції та можливості нотаторів. Опанування навиків нотного набору	Лекція Практичне	1 – 87	2 год. 2 год. Робота з літературою		П'ятий-шостий тиждень
5. Запис звуку аналоговий і цифровий, моно та стерео, їхні достоїнства та недоліки. Звукові ефекти: затримка, відголос (echo) і мульти-echo, реверберація, вібрато, ділей, фленжер і фейзер, хорус, дишторн, динамічна компресія. Вплив приміщень на звукові ефекти. Моделювання приміщень засобами інформаційних технологій.	Практичне	1 – 87	2 год Робота з літературою		Сьомий-восьмий тиждень
6. Семпли і семплування. Електронна імітація акустичних музичних інструментів.	лекція	1 – 87	2 год. Робота з літературою		Дев'ятий тиждень

7.Звукові редактори Sound Forge, CakeWalk Sonar, Adobe Audition.	лекція	1 – 87	2 год. Робота з літературою		Десятий тиждень
8.Музичний редактор Cubase. Midi-запис і аранжування в програмі Cubase. Призначення тембрів у партитурі в Cubase. Запис із мікрофону в Cubase.	лекція	1 – 87	2 год. Робота з літературою		Одинадцятий тиждень
9.Робота з програмою WaveLab.	Лекція Практичне Контрольна	1 – 87	2 год. 2 год. Робота з літературою		Дванадцятий, Тринадцятий тиждень
10.Формування прискореного навчання музично-теоретичних предметів за допомогою інтерактивних програм.	Лекція	1 – 87	2 год. Робота з літературою		Чотирнадцятий, П'ятнадцятий тиждень
11.Формування мистецтва комп'ютерної техніки диригування за допомогою інтерактивних програм. Методика створення електронних музичних книг.	лекція	1 – 87	2 год. Робота з літературою		Шістнадцятий тиждень
12. Наукові дослідження в галузі музичної інформатики.	лекція	1 – 87	2 год. Робота з літературою		Сімнадцятий, Вісімнадцятий тиждень
Підсумковий контроль.	Екзамен			50	Дев'ятнадцятий тиждень

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	90-100 балів (А) отримує аспірант, який виконав всі види самостійної роботи, практичні завдання, дав повні відповіді на запитання на екзамені, опрацював рекомендовану літературу.
-----------------------------------	--

80–89 балів (В) отримує аспірант, який виконав всі види самостійної роботи, практичні завдання, дав відповіді на запитання на екзамені, опрацював більшість рекомендованої літератури.

70–79 балів (С) отримує аспірант, який виконав більшу частину видів самостійної роботи, практичні завдання, дав відповіді на запитання на екзамені, опрацював значну кількість рекомендованої літератури.

60–69 балів (D) отримує аспірант, який виконав половину видів самостійної роботи, практичних завдань, дав неповні відповіді на запитання на екзамені, опрацював половину рекомендованої літератури.

50–59 балів (Е) отримує аспірант, який виконав третину видів самостійної роботи, практичних завдань, дав неповні відповіді на запитання на екзамені, опрацював третину рекомендованої літератури.

26–49 балів (FX) отримує аспірант, який виконав хоч якусь частину видів самостійної роботи, практичних завдань, не дав відповіді на запитання на екзамені, опрацював малу кількість рекомендованої літератури.

0-25 балів (F з обов'язковим повторним вивченням дисципліни) отримує аспірант, який не виконав жодного виду самостійної роботи, практичних завдань, не може дати відповіді на запитання на екзамені, не опрацював рекомендованої літератури.

Вимоги до практичних робіт на екзамен

Всі контрольні роботи носять індивідуальний характер.
Аспірант обирає зразок на вибір.

1. Нотний набір інструментальної партитури

Відкрити програму програму нотного набору, вибрати інструменти ансамблю/оркестру, внести відповідні позначення розміру, ладу, тональності, темпу.

Завдання: відтворити нотний текст, назвати українською назви і аббревіатури назв нотних станів інструментів ансамблю/оркестру, внести всі динамічні, артикуляційні позначення та композиторські ремарки. Редагувати набрану сторінку: видалити зайві пусті такти, оптимізувати розміщення рядків на сторінці.

Вибір нотного матеріалу здійснюється відповідно до індивідуальних фахових потреб аспіранта і теми його дисертації.

2. Нотний набір вокальної/хорової партитури з текстом або нотний набір вокально-інструментальної партитури з текстом

Відкрити програму програму нотного набору, вибрати голоси та інструменти, внести відповідні позначення розміру, ладу, тональності, темпу.

Завдання: відтворити нотний текст, назвати українською назви і аббревіатури назв нотних станів інструментів голосу, хору та акомпанементу, внести всі динамічні, артикуляційні позначення та композиторські ремарки. Підписати текст чи варіанти текстів під чи над нотними станами. Редагувати набрану сторінку: видалити зайві пусті такти, оптимізувати розміщення нотних станів та текстових рядків на сторінці. Внести текстові вставки на сторінку.

	<p>Вибір нотного матеріалу здійснюється відповідно до індивідуальних фахових потреб аспіранта і теми його дисертації.</p> <p>3. Пошук інформації на задану тему в мережі Інтернет і формування інтернет-бази ресурсів до теми дисертації</p> <p>Відкрити пошукові програми, в пошуковій стрічці задати ключове слово чи словосполучення (українською чи іншими мовами), переглянути перелік покликань, вибрати відповідні до пошукового завдання.</p> <p>Результати наукових пошуків записуються в письмовій роботі як перелік сайтів у вигляді гіпертекстових покликань у MS Word та коментарів-пояснень до них.</p> <p>Вимогою до інформаційних джерел є їх типологічна класифікація: наукові (монографії, статті, дисертації, автореферати), періодика (електронні сайти газет, часописів, журналів фахового спрямування), групи і блоги в соціальних мережах відповідного дисертації тематичного спрямування, інституції (офіційні сайти установ і організацій), музичні портали, сайти колективів, виконавців і композиторів, аудіальні та візуальні зразки відповідно до теми дисертації.</p> <p>4. Створення музичної презентації на тему дисертаційної роботи або однієї з її складових</p> <p>Відкрити програму Power Point (Microsoft Office).</p> <p>Завдання: створити презентацію (20-25 слайдів), внести до неї музичний супровід до кожного чи до декількох груп слайдів. Використати різні види анімації. Аудіо- та відеофайли до презентації використовуються заздалегідь підібрані чи як записи (голосові коментарі).</p> <p>5. Обробка звукового матеріалу</p> <p>Відкрити програму обробки звуку, вибрати або записати файли для обробки, здійснити обробку звуку.</p> <p>Завдання: записати або вибрати звуковий файл, обробити звук різними інструментами обробки.</p>
Оцінювання	<p>Індивідуальні завдання в межах практичних занять 50 балів</p> <p>Екзамен – 50 балів.</p> <p>Загальна сума – 100 балів</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Опрацювання рекомендованої літератури.</p> <p>Виконання індивідуальних практичних робіт.</p> <p>Усні відповіді на практичних заняттях.</p>
<p align="center">7. Політика курсу</p> <p>Відповідно до вимог Національної рамки кваліфікацій для кваліфікаційного рівня «доктор філософії» програмні вимоги навчальної дисципліни спрямовані на досягнення восьмого (8) кваліфікаційного рівня (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 червня 2019 року № 509 «Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/509-2019-%D0%BF#n5), за яким особа, яка завершила навчання на ОНП третього рівня вищої освіти повинна мати здатність демонструвати значну авторитетність, інноваційність, високий ступінь самостійності, академічну та професійну добросовісність, послідовну відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах</p>	

професійної та наукової діяльності. Результатом навчання повинна бути здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.

У взаємовідносинах викладач та аспіранти керуються загальними морально-етичними принципами та правилами поведінки відповідно до Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», ухваленого Конференцією трудового колективу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» 29 грудня 2015 року.

Тому, політика курсу спрямована на те, щоб забезпечити аспірантам здобуття знань, умінь та розуміння, що відносяться до галузі мистецької освіти, що дасть їм можливість виконувати свою роботу самостійно. Акцентується увага на забезпеченні підготовки професійних здібностей щодо самоорганізації, вміння самонавчатись, розвинути аналітичне мислення, приймати обґрунтовані рішення, здійснювати оцінювання та забезпечення якості виконаних робіт разом з вільним володінням іноземними мовами.

8. Матеріально-технічне забезпечення

Заняття проводяться у спеціально обладнаній аудиторії, оснащеній комп'ютерами, підключеними до мережі інтернет.

9. Рекомендована література

Базова

1. Белунцев В. Как стать Ди-Джеем. М.: ДЕСС КОМ, 2001. 160 с. ил.
2. Белунцев В. Музыкальные возможности компьютера. Справочник. СПб.: Питер, 2000. 432 с. ил.
3. Белунцев В. Компьютер для музыканта (самоучитель). М.: ДЕСС КОМ, 2001.
4. Белунцев В. Новейший самоучитель работы на компьютере для музыкантов. М.: ДЕСС КОМ, 2001.
5. Берегова О.М. Комунікація в соціокультурному просторі України: технологія чи творчість?: Наукове видання. Київ, НМАУ ім. П.І. Чайковського, 2006. 388 с.
6. Бондаренко А.І., Шульгіна В.Д. Музична інформатика: навч. посіб. К.:НАКККІМ, 2011. 190 с.
7. Борзенко А., Федоров А. Мультимедиа для всех. М.: ТОО фирма «Компьютер Пресс», 1996. 252 с. ил.
8. Браун Р. Искусство создания танцевальной музыки на компьютере с примерами на CUBASE. М.: ЭКОМ, 1998. 448 с. ил.
9. Будилов В. Работаем с Finale 2001. СПб.: Наука и техника, 2001. 240 с. ил.
10. Ващинець І. І. Цивільно-правова охорона авторських прав в умовах розвитку інформаційних технологій: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.03 «Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право». Київ, 2006. 20 с.
11. Воронина Т. П. Философские проблемы образования в информационном обществе: автореф. дисс. на соискание научн. степени докт. филос. наук: спец. 09.00.08 «Философия науки и техники». М., 1995. 22 с.
12. Гайденок І.А. Роль музичних комп'ютерних технологій у сучасній композиторській практиці: Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства за фахом 17.00.03. Музичне мистецтво. рківський державний університет мистецтв ім. І. П. Котляревського, 2005. 187 с.
13. Глинський Я. М. Практикум з інформатики: Навчальний посібник. Львів: Деол, СПД Глинський, 2003. 224 с.
14. Гершунский Б. С. Компьютеризация в сфере образования: Проблемы и перспективы. М.: Педагогика, 1987. 264 с.
15. Грищенко В. И., Козлин В.И. Секреты создания музыки в Reason 5. М.: ДМК Пресс, 2013. 158 с. ил.
16. Громадин В.В. Феномен музыки цифрового века: вопросы теории: диссертация канд. иск-ия: 17.00.02 / Московская государственная консерватория им. П. И. Чайковского. М., 2010. 313 с.

17. Грошев С. В., Коцюбинский С.В. Запись компакт-дисков.: экспресс-курс. М.: ТЕХНОЛОДЖИ-3000, 2001. 256 с. ил.
18. Гундоруина А.А. Современная нотография: проблемы методологии: дис. канд. искусствоведения: 17.00.02 / Саратов. гос. консерватория (акад.) им. Л. В. Собинова. Саратов, 2012. 163 с.
19. Денисов Э. Современная музыка и проблемы эволюции композиторской техники. М. Всес. изд-во "Сов. композитор", 1986. 205 с.
20. Деревских В. Музыка на PC своими руками. СПб.: БХВ Санкт-Петербург, 2000. 352 с. ил.
21. Дубровский Д. Ю. Компьютер для музыкантов любителей и профессионалов. М.: изд. ТРИУМФ, 1999. 400 с. ил.
22. Живайкин П. Л. 600 звуковых и музыкальных программ. СПб.: БХВ Санкт-Петербург, 1999. 624 с. ил.
23. Жмудь Л. Я. Пифагор и его школа. М.: Наука, 1990. 192 с.
24. Загуменнов А. П. Plug-ins Встраиваемые приложения для музыкальных программ. М.: ДМК, 2000. 144 с. ил.
25. Загуменнов А. П. Компьютерная обработка звука / А. П. Загуменнов. М.: ДМК, 1999. 384 с. ил.
26. Зуев С. П. Музичні комп'ютерні технології: Навч. посіб. С.: видавничо-виробниче підприємство «Мрія» ТОВ, 2013. 170 с., CD диск.
27. Ингенблек В. Все о мультимедиа. К.: ВНУ, 1996. 352 с. ил.
28. Камінський В. Електронна та комп'ютерна музика. Львів: Сполом, 2001. 212 с.
29. Карпец М.И. Электронные аудиотехнологии в композиторском авангарде 50-х гг. XX века (на материале творчества П.Шеффера, Дж.Кейджа, К.Штокхаузена): дис. канд. искусствоведения: 17.00.09, 2010.
30. Козлин В. Й. Музыкальный редактор Sibelius. Самоучитель. М.: ООО «И. Д. Вильямс», 2006. 240 с. ил.
31. Козлин В. Й. Школа игры на компьютере в нотаторе Sibelius 6. М.: ДМК Пресс, 2012. 352 с. ил.
32. Леонтьев В.П. Новейшая энциклопедия персонального компьютера. М.: ОЛМА-ПРЕСС Образование. 2004.
33. Лидиновсков С. Музыкальный видеоклип своими руками СПб.: БХВ Санкт-Петербург, 2000. 320 с. ил.
34. Лысова Ж.А. Англо-русский и русско-английский музыкальный словарь. СПб.: Лань, 1999.
35. Мансфельдерс Э. Музыка, речь и компьютер, пер. с нем. К.: Торгово-издательское бюро ВНУ, 1995. 312 с. ил.
36. Машбиц Е. И. Психолого-педагогические проблемы компьютеризации обучения. М.: Педагогика, 1988. 192 с.
37. Медведев Е., Трусова В. «Живая» музыка на PC. СПб.: БХВ-Петербург, 2001. 720 с. ил.
38. Медведев Е., Трусова В. Cubase 5 и Nuendo 4. М.: ДМК Пресс, 2010. 560 с. ил.
39. Медведев Е., Трусова В. Виртуальный диджей. М.: ДМК Пресс, 2006. 328 с. ил.
40. Медведев Е., Трусова В. Реальность виртуального звука. СПб.: БХВ-Петербург, 2002. 496 с. ил.
41. Медведев Е., Трусова В. Секреты компьютерной музыки. М.: ДМК Пресс, 2011. 424 с. ил.
42. Медников В. Основы компьютерной музыки. СПб.: БХВ-Петербург, 2002. 336 с. ил.
43. Михайлов А., Шилов В. Практический англо-русский словарь по электронной и компьютерной музыке. М.: Русь, 1991.
- міжнародне приватне право». Київ, 2002. 20 с.
44. Мільто Л. О. Гуманістична модель особистісно-зорієнтованих технологій / Л. О. Мільто // Творча особистість вчителя: проблеми теорії і практики / Ред. кол.: Н. В. Гузій (відп. ред.) та ін. К., 1999. Вип. 3. С. 55–60.
45. Музыка в Интернете : Справочное издание. В. 1. Киев: Дніпро, 2003. 80 с.
46. Навчальна програма дисципліни "Музична інформатика" для студентів спеціальностей 7.020101 "музикознавство", 7.020205 "композиція" / уклад. О. М. Тракало ; Львівська держ. музична академія ім. М.Лисенка. Л.: [б.в.], 2006. 11 с.
47. Никамин В.А. Цифровая звукозапись. Технологии и стандарты. СПб.: Наука и Техника, 2001.
48. Николенко Д.В. MIDI язык богов. СПб.: Наука и Техника, 2000.

49. Олексюк О. М., Ткач М.М. Музично-педагогічний процес у вищій школі. К.: Знання України, 2009. 123 с.
50. Олійник В. Ф. Методика застосування комп'ютерних технологій в музиці: навчальний посібник. К-П.: Видавець ПП Зволейко Д. Г., 2009. 168 с.
51. Основы звукорежиссуры: творческий практикум: учеб. пособие / под ред. Н. И. Дворко. СПб.: Изд-во СПбГУП, 2005. 168 с.
52. Павлишин С. Зарубежная музыка XX века. Пути развития. Тенденции.. К.: Музична Україна, 1980.
53. Пастухов О. М. Авторське право у сфері функціонування всесвітньої інформаційної мережі Інтернет: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.03 «Цивільне право і цивільний процес; сімейне право»;
54. Перцовська Р.Ф. Динаміка художньої комунікації в сучасній культурі: на прикладі музики. Москва, 2003.
55. Петелин Ю. В., Петелин Р.В. Adobe Audition. Обработка звука для цифрового видео. СПб.: БХВ-Петербург, 2004. 400 с. ил.
56. Петелин Ю. В., Петелин Р.В. Sakewalk Sonar 4 Producer Edition/ Секреты мастерства. СПб.: БХВ-Петербург, 2005. 960 с. ил.
57. Петелин Ю. В., Петелин Р.В. Steinberg Cubase 5/ Запись и редактирование музыки. СПб.: БХВ-Петербург, 2010. 896 с. ил.
58. Петелин Ю. В., Петелин Р.В. Музыка на PC SAKEWALK. СПб.: ВHV-Санкт-Петербург, 1999. 512 с. ил.
59. Петелин Ю. В., Петелин Р.В. Персональный оркестр в персональном компьютере. СПб.: Полигон, 1997. 280 с.
60. Петелин Ю. В., Петелин Р.В. Персональный оркестр в PC. СПб.: ВHV-Санкт-Петербург, 1998. 240 с. ил.
61. Петелин Ю. В., Петелин Р.В. Аранжировка узики на PC. СПб.: ВHV-Санкт-Петербург, 1999. 272 с. ил.
62. Петелин Ю. В., Петелин Р.В. Звуковая студия в PC. СПб.: ВHV-Санкт-Петербург, 1998. 256 с. ил.
63. Петренко А. И. (редакция) Мультимедиа. К.: Торгово-издательское бюро ВHV, 1994. 272 с. ил.
64. Пучков С.В. Музыкальные компьютерные технологии как новый инструментарий современного творчества: дис. канд. искусствоведения: 17.00.09. / Санкт- Петербургский гуманитарный университет профсоюзов. С-Пб., 2002. 278 с.
65. Радзишевский А. Компьютерная обработка звука. М.: Нолидж, 2000. 240 с. ил.
66. Развитие определений «информатика» и «информационные технологии» / [Под ред. члена-корреспондента АН СССР И.А. Мизина]. М., 1991. // [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://www.ipiran.ru/~shorgin/infor1.htm>
67. Ракунова І.М. Нові композиторські технології (на прикладі творчості Алли Загайкевич): автореф. дисерт. на здоб. ступ. канд. мист-ства: 17.00.03 / Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського. Київ, 2008. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.orgsun.com/avtoreferati-dissertatsii-mistetstvo/a18.php>
68. Резник Ю.А. Графика, звук, видео. Популярный самоучитель. СПб.: Наука и Техника, 2003.
69. Руденко В. Д., Макаруч О.М., Патланжоу М.О. Практичний курс інформатики. К.: Феникс, 1997. 304 с.
70. Сулова Л.В. Досвід дослідження електронної музики: На прикладі творчості Е. Артемьєва. Москва, 1994.
71. Трубинов П. Музыкальная нотация в компьютерном представлении: дис. кандидат искусствоведения: 17.00.02. / Санкт-Петербургская государственная консерватория им. Н.А. Римского-Корсакова. М., 2001. 164 с.
72. Тучинська Т.І. Розуміння музичного тексту: теоретико-інформаційний аспект: автореф.дисерт. на здоб. ступ. канд. мист-ства: 17.00.03 / Національна музична академія України імені П. І. Чайковського. К., 2009. 20 с.

73. Устинов А.А. Моделирование музыкального исполнения: возможности и ограничения. Новосибирск: Новосибирская государственная консерватория, 2002.
74. Фадеева К.В. Сучасні комп'ютерні технології у дослідженні музичної культури: дисерт. на здоб. ступ. доктора мист-ства: 17.00.03 / Київський національний ун-т культури і мистецтв. К., 2009. 424 с.
75. Финков М.В. Интернет шаг второй: от пользователя к профессионалу. СПб.: Наука и Техника, 2002.
76. Фишер Джеффри П. Создание и обработка звука в Sound Forge / Фишер Джеффри П.; пер. с англ. С. В. Корсакова. М.: НТ Пресс, 2005. 136 с.: ил. (Самоучитель).
77. Харуто А.В. Музыкальная информатика. Компьютер и звук: Учебное пособие.
78. Холопов Ю.Н. Музыка і школа на порозі нового століття. *Науковий вісник Московської консерваторії*. Московская консерватория, 2012. №1, (1999) С. 208–214.
79. Чайковська О.А. Формування музичних знань молодших школярів засобами мультимедійних технологій навчання: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук за спеціальністю 13.00.02 теорія та методика навчання музики і музичного виховання. Київський національний університет культури і мистецтв, Київ, 2002. 18 с.
80. Adobe Audition 1.5: офіциц. учеб. курс: (пер. с англ.). М.: Триумф, 2005. 272 с. ил.
81. Adobe Audition 2.0. Профессиональная обработка звука: официальный учебный курс. М.: Триумф, 2006. 288 с. ил.
82. Garrigus, Scott R. Sound Forge 9: звуковая студия: офиц. учеб. курс от Sony. М.: Триумф, 2008. 480 с. ил.
83. SIBELIUS The music notation software. User Guide. Edition 1.003. Simon Whiteside, 1998. 390 с.
84. FINALE The art of music notation. Volume 1. Installation and Tutorials. ENIGMA Music Publishing Toolkit, 1992. 152 с. ил.
85. FINALE The art of music notation. Volume 2. Finale Encyclopedia. ENIGMA Music Publishing Toolkit, 1992. 152 с. ил.
86. FINALE The art of music notation. Volume 3. Finale Reference. ENIGMA Music Publishing Toolkit, 1992. 152 с. ил.
87. McGowan Andrew. Passport Encore. The Musician's for composing and publishing. Triton Drive, Suite D Foster City, 1993. 240 с. ил.

Інформаційні ресурси

- URL: www.music.com.ua
URL: <http://ukrmuz.net.ua/>
URL: www.music-sites.net
URL: www.mp3.com.ua
URL: www.uaportal.com/Culture/Music/Bands/
URL: www.barquemusic.org
URL: www.operissimo.com
URL: www.composersukraine.org
URL: www.gramophone.co.uk
URL: www.musica-ukrainica.odessa.ua
URL: www.cso.org
URL: www.oceanelzy.com
URL: www.madonna.com
URL: <http://www.festspiele-bayreuth.de/>
URL: www.musica-mundi.com
URL: www.salzburgfestival.com
URL: www.opera-de-paris.fr
URL: www.metopera.org
URL: <http://filar.com.ua/>
URL: <http://www.svitbandur.com/>

Вимоги до екзамену Перелік теоретичних питань

1. Історія електронної і комп'ютерної музики.
2. Композиторська творчість в галузі електронної музики.
3. Комп'ютер в діяльності музиканта. Класифікація музичних програм на комп'ютері (нотні, звукові, навчальні) і їх коротка характеристика. Практичне застосування програм.
4. Класифікація нотних програм (Sibelius, Finale, Encore, Music Time, Music Time DE LUX, Score Writer, OVERTURE, OCART The Music Processor, IGOR ENGRAVERV, NOTE WORTHY COMPOSER). Основні функції та можливості нотаторів.
5. Запис звуку аналоговий і цифровий, моно та стерео, їхні достоїнства та недоліки.
6. Звукові ефекти: затримка, відголос (ехо) і мульти-ехо, реверберація, вібрато, ділей, фленжер і фейзер, хорус, дишторн, динамічна компресія.
7. Вплив приміщень на звукові ефекти. Моделювання приміщень засобами інформаційних технологій.
8. Семпли і семплування. Електронна імітація акустичних музичних інструментів.
9. Звуковий редактор Sound Forge
10. Музичний редактор CakeWalk Sonar
11. Звуковий редактор Adobe Audition.
12. Музичний редактор Cubase
13. Midi-запис і аранжування в програмі Cubase.
14. Призначення тембрів у партитурі в Cubase.
15. Запис із мікрофону в Cubase.
16. Робота з програмою WaveLab.
17. Формування прискореного навчання сольфеджіо за допомогою інтерактивних програм.
18. Формування прискореного навчання гармонії за допомогою інтерактивних програм.
19. Формування мистецтва комп'ютерної техніки диригування за допомогою інтерактивних програм.
20. Методика створення електронних музичних книг.
21. Дослідження Ігоря Гайденка «Роль музичних комп'ютерних технологій у сучасній композиторській практиці».
22. Дослідження Катерини Фадеєвої «Сучасні комп'ютерні технології у дослідженні музичної культури».
23. Електроакустична музика Алли Загайкевич.
24. Дослідження Ірини Ракунової «Нові композиторські технології».
25. Дослідження Едісона Денисова «Сучасна музика і проблеми еволюції композиторської техніки».
26. Дослідження Станіслава Пучкова «Музыкальные компьютерные технологии как новый инструментарий современного творчества».

На іспит виносяться три питання: два з перерахованих вище, а третій повинен бути підготовлений аспірантом заздалегідь самостійно у формі індивідуального завдання як результат практичного опанування нотних, звукових та допоміжних редакторів, використовуваних у сфері музичної творчості і відповідних для тематики дисертаційної роботи .

Наприклад:

- нотний набір і редагування нотних текстів;
- редагування звукових файлів для ілюстрації чи аналізу;
- аналіз фактів зміни в звуковій доріжці музичних файлів;

- конвертування музичних файлів у різні формати;
- аналіз звукової тембральної партитури музичного твору;
- використання засобів обробки звуку для музичних файлів;
- сканування нотного тексту і його розпізнавання в нотному редакторі;
- відтворення старих записів, їх оцифрування, реставрація;
- запис звуку з вінілового програвача, магнітофона, його оцифрування і редагування;
- опис навчальної програми для музиканта;
- створення алгоритмів для навчальної програми;
- інше (відповідно до тематики дисертаційної роботи).

Викладач

професор Дугчак В.Г.